

Wijzer in de Wijk

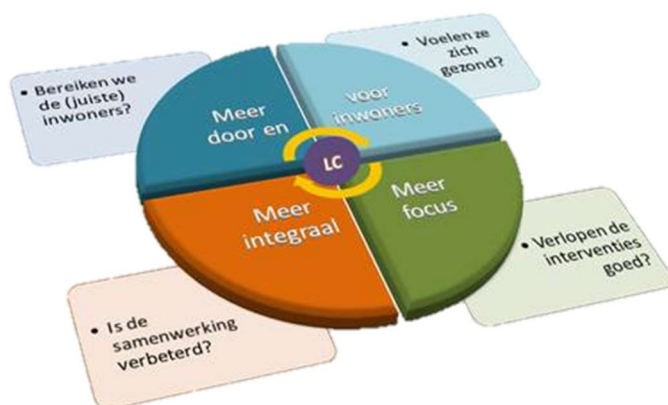
Monitorplan Integrale Gezondheid Stevenshof Vitaal

12 mei 2020

Doelstelling

Het **doel** van het monitoren van Stevenshof Vitaal komende twee jaar is als volgt:

Betekenisvolle gegevens verzamelen, waarmee we gezamenlijk kunnen bijdragen aan, leren van, en sturen op het bereiken van de doelen van Stevenshof Vitaal. En we inzicht opdoen over de werkzame bestanddelen en bevorderende en belemmerende elementen voor opschaling naar andere wijken binnen Leiden, op basis van deze vier monitorvragen van Wijzer in de Wijk:

Focus

De focus van de Monitor in Stevenshof in Leiden ligt op de integrale gezondheid vanuit het gezichtspunt van 4 doelgroepen (niveaus)

1. Bewoners
2. Bewonersinitiatieven
3. Organisaties (Programmateam)
4. Professionele interventies: WOR en GLI

Methode

Voor het beantwoorden van de monitorvragen van Wijzer in de Wijk worden de volgende methoden toegepast om ervaringen van bewoners, organisaties en professionals op te halen:

- Gesprekken, interviews en focusgroepen
- Digitale enquêtes
- Bestaande registraties, evaluaties en monitors

Voor iedere doelgroep onderscheiden we verschillende betekenisvolle vragen die we gaan beantwoorden aan de hand van het te ontwikkelen monitor systeem voor Stevenshof Vitaal. De inzichten worden teruggekoppeld ten behoeve van leren.

In schema ziet dat er als volgt uit:

Bewoners			
Monitor vragen tav Wijzer in de Wijk	Aspecten die bij de monitor-vragen in Stevenshof betrokken worden	Betekenis van deze monitor vraag voor het leren	Voorstel voor dataverzamelen en databronnen
Bereiken we de juiste inwoners?	- Wie bereiken we? - Wie bereiken we niet? - Welke (potentieel) kwetsbare bewoners bereiken we? - Welke niet-kwetsbare bewoners bereiken we? - Zijn bewoners op de hoogte van de doelen van en activiteiten binnen Stevenshof Vitaal? - Voelen bewoners zich betrokken bij Stevenshof Vitaal?	Wat vinden we van wie we bereiken? Welke subgroepen kunnen we op basis van kwetsbaarheid definiëren? Wanneer is er “bewijs” over of de “juiste” inwoners betrokken zijn bij Stevenshof Vitaal? Waarom bereiken we (een deel van) deze bewoners niet?	- Ga opnieuw het gesprek aan met de bewoners die bij de start van Stevenshof Vitaal zijn geïnterviewd: follow-up focusgroepen 2019 (Mariëlle) - Bewoners die in 2018 en 2019 geïnterviewd zijn opnieuw bevragen. - Bewoners die bij de start getekend hebben voor Stevenshof Vitaal. - Online participatietool: DoeMee Leiden gebruiken - Interviews op straat tijdens evenementen Stevenshof Vitaal - GGD Gezondheidsmonitor - Beschikbare data en registraties van organisaties in Stevenshof: bv Gezondheidscentrum, registraties en data Zorg en Zekerheid; landelijke informatiesystemen beschikken over data over Stevenshof
Voelen inwoners zich gezonder?	- Voelen inwoners in de wijk zich gezonder t.o.v.? (2016: GGD monitor; 2019: interviews) - Welke elementen van positieve gezondheid in het wijkgezondheidsplan zijn belangrijk? - Welke andere gezondheidsuitkomsten zijn relevant?	Bereiken we de gezondheidsresultaten zoals beoogd? Op welke vlakken gaat het goed, op welke vlakken kan het beter?	

Heeft de inzet van de Initiatieven positief bijgedragen aan een gezonde en sociale wijk?

Bewoners-initiatieven Stevenshof Vitaal

Monitor vragen tav Wijzer in de Wijk	Aspecten die bij de monitor-vragen in Stevenshof betrokken worden	Betekenis van deze monitor vraag voor het leren	Voorstel voor dataverzamelen en databronnen
Bereiken we de juiste inwoners?	• Wat zijn de motieven van de bewoners om aan de werkgroepen mee te doen? • Hoe houden de werkgroepen de betrokkenheid vast resp. verbreden ze deze? • Hoe open en toegankelijk zijn de werkgroepen?	Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren in het bereiken van de juiste inwoners?	• Ga in gesprek met de werkgroep-leden (focusgroepen). • Bewoners die bij de start getekend hebben voor Stevenshof Vitaal (<i>optioneel</i>).
Verloopt “de interventie “ (de bewonersinitiatieven) goed?	• (Wanneer) Zijn de werkgroepen tevreden? • Hoe zorgen we voor continuïteit van de werkgroepen? • Wat zijn de beoogde doelen en in hoeverre worden deze behaald? • Welke stappen zijn er al gezet? • Wat is de toekomstvisie van de werkgroepen?	Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren binnen de werkgroepen?	
Is de samenwerking verbeterd?	• Welke samenwerkingsafspraken zijn er binnen de groep en met Stevenshof Vitaal gemaakt? • Hoe wordt de samenwerking met de professionals beleefd? • Hoe wordt de samenwerking met de inwoners in de werkgroepen beleefd?	Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren in de samenwerking tussen de werkgroepen en professionals, bewoners en organisaties?	

- Was is de meest passende rol van professionals in de werkgroepen
- Wat zien we als “goede” samenwerking?

Organisaties (Programmagroep Stevenshof Vitaal)

Monitor vragen tav Wijzer in de Wijk	Aspecten die bij de monitor-vragen in Stevenshof betrokken worden	Betekenis van deze monitor vraag voor het leren	Voorstel voor dataverzamelen en databronnen
Is de samenwerking verbeterd?	• Welke samenwerkingsafspraken zijn er? • Hoe wordt de samenwerking tussen professionals, werkgroepen en inwoners beleefd? • Wat zien we als “goede” samenwerking als organisaties onderling aan de ene kant, en tussen professionals en bewoners aan de andere kant?	Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren in samenwerking?	Bevraag de programmamleden: focusgroep(en) Neem online enquêtes af onder de medewerkers van de organisaties/ programmamleden.
Verloopt “de interventie” (=Stevenshof Vitaal ‘totaal’) goed?	• Wat willen de Programmamleden zelf bereiken met Stevenshof Vitaal? • Wat zijn de persoonlijke doelen en gewenste effecten volgens de Programmamleden van Stevenshof Vitaal? • Wanneer zijn de besturen van de organisaties tevreden over Stevenshof Vitaal? • Wat is het gewenste toekomstbeeld van Stevenshof Vitaal bij de organisaties?	Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren van Stevenshof Vitaal? Wat zijn bevorderende en belemmerende elementen voor opschaling naar andere wijken? Wat zijn de werkzame elementen van Stevenshof Vitaal?	

Interventies: WOR en GLI

Monitor vragen tav Wijzer in de Wijk	Aspecten die bij de monitor-vragen in Stevenshof betrokken worden	Betekenis van deze monitor vraag voor het leren	Voorstel voor dataverzamelen en databronnen
Hoe verloopt de samenwerking?	- Welke samenwerkingsafspraken zijn er bij de twee interventies? - Wat zien we als “goede” samenwerking? - Hoe draagt de samenwerking tussen de professionals onderling en met de inwoners bij aan het succes van deze interventies? - Wat maakt dat deelnemers aan WOR en GLI gebruik gaan maken van bewonersinitiatieven?	Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren in samenwerking?	Stem dit af met de uitvoerders WOR en GL en gebruik de voorhanden zijnde registraties Bevraag een selectie (6 - 8 is voldoende) van de deelnemers aan beide interventies Stevit: Betrek ook de monitoring die Stevit zelf doet
Bereik je de juiste inwoners?	Welke bewoners doen niet mee aan WOR en GLI terwijl ze wel tot de doelgroep behoren?	Wat kunnen we leren van de niet deelnemers?	
Verloopt “de interventie” goed?	- Wat zien we als de WOR is versterkt en de GLI goed is geïntroduceerd? - Waaruit blijkt dat deze interventies goed verlopen?	Hoe zorgen we voor versterking en continuïteit van deze interventies?	

Monitoren om te leren

De opbrengsten van de (verschillende onderdelen van) de monitoring en de leerbijeenkomsten dragen bij aan het leren van, en sturen op het bereiken van de doelen van Stevenshof Vitaal (zie kader). Hiertoe worden halfjaarlijks de monitoruitkomsten besproken met de Programmagroep Stevenshof Vitaal, en wordt jaarlijks met bewoners en organisaties een grote/brede leersessie georganiseerd. Tijdens deze leerbijeenkomsten worden de leervragen op speelse en interactieve manier beantwoord.

Doelen zoals verwoord in het Wijkgezondheidsplan Stevenshof Vitaal 2019

Eind 2021 is minstens aannemelijk te maken dat op 4 van de 5 factoren een verbetering is gerealiseerd:

1. Draagt bij aan de Positieve gezondheid van de populatie: de aanpak richt zich op specifieke risicogroepen of doelgroepen én de gehele populatie door de brede aanpak gericht op bevorderen van een gezonde leefstijl en sociale inbedding.
2. Inwoners die gebruik maken van de (medische) zorg ervaren een hogere kwaliteit van zorg: zij ervaren de aandacht voor de risico's die zij lopen, de ondersteuning en eventuele zorg die op hun individuele mogelijkheden en behoeften aansluit als positief.
3. De (medische) zorgkosten zullen op korte termijn (eerste 5 jaar, dus binnen de programmaperiode) toenemen; op langere termijn wordt een afvlakking/afname verwacht: er wordt geïnvesteerd in het voorkomen van incidenten en (ook dure specialistische) zorg op langere termijn.
4. Bewoners krijgen meer eigen regie op hun Positieve gezondheid: zij worden gewezen op een gesignaleerd risico en hebben zelf de keuze of en op welke manier ze dit risico willen beperken. En krijgen op onderdelen feedback op hun leefstijl en Positieve gezondheid.
5. Tevreden zorgprofessionals en welzijnswerkers. De aanpak vergt een grote verandering voor zorgprofessionals. Weerstand mag daarom verwacht worden. Wanneer zij ervaren dat hun patiënten tevreden zijn en erin slagen hun leefstijl zo nodig om te buigen, dan zal de weerstand vervallen. Ook voor welzijnswerkers vraagt de intensievere samenwerking met de zorg een verandering, wat mogelijk weerstand oplevert. Er is sprake van twee (werk)culturen en talen die afstemming behoeven.

Fasering

De basis van de monitoring is dat deze cyclisch is en (half)jaarlijks wordt herhaald.

Het voorstel is om vóór de zomer 2020 al te beginnen met de monitoring van Stevenshof Vitaal. Het is van belang om met de opgehaalde betekenisvolle informatie (opgehaald uit gesprekken, vragenlijsten en beschikbare gegevens) bij te dragen aan het succes van het programma Stevenshof Vitaal. Met de start voor de zomer, kan het programma in het najaar van 2020 worden bijgestuurd, indien dat gewenst is.

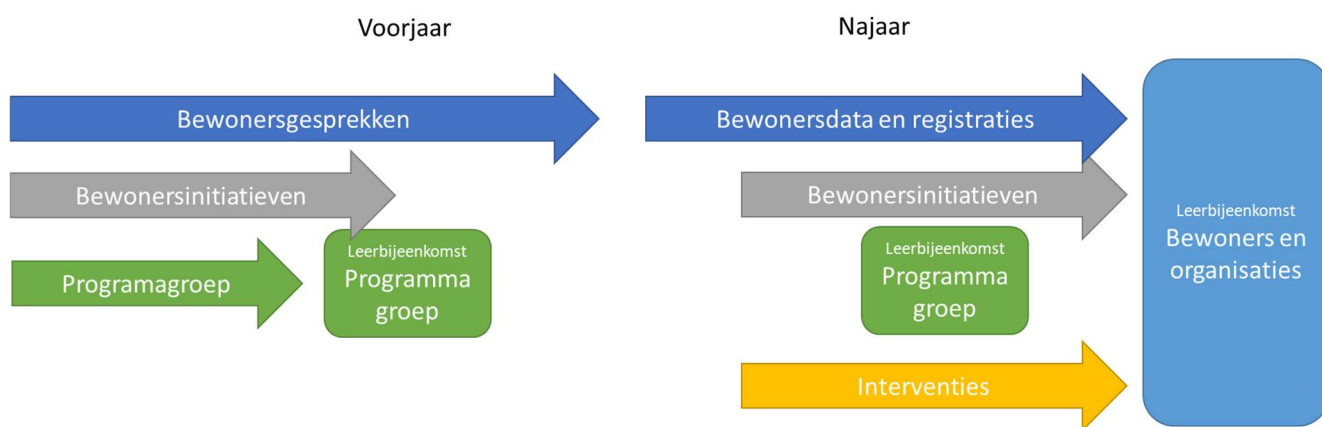
Het idee is om de monitoring van de bewonersinitiatieven en organisaties halfjaarlijks te herhalen, om zo bij te dragen aan het realiseren van hun doelen.

De uitvoerders van de WOR en de GLI worden jaarlijks bevraagd, te starten met de afstemming over dit monitor onderdeel in het voorjaar van 2020, ook worden 6 á 8 deelnemers aan deze interventie bevraagd.

In schema ziet de fasering van de monitoring Stevenshof Vitaal er als volgt uit:

4 niveaus van monitoring	Taken	Wanneer 2020	Wanneer 2021
Bewoners Stevenshof	Ga opnieuw het gesprek aan met de bewoners die bij de start van Stevenshof Vitaal zijn geïnterviewd: follow-up focusgroepen 2019	Juni/juli 2020	Juni / juli 2021
	Bewoners die in 2018 en 2019 geïnterviewd zijn opnieuw bevragen.	April/Mei 2020	April/Mei 2021
	Online participatietool: DoeMee Leiden gebruiken	Najaar 2020 in afstemming met de gemeente Leiden	Najaar 2021
	Interviews op straat tijdens evenementen Stevenshof Vitaal	10 juni, 20 september 2020.	ntb
	GGD Gezondheidsmonitor		Wanneer beschikbaar
	Beschikbare data en registraties van organisaties in Stevenshof: bv Gezondheidscentrum, registraties en data Zorg en Zekerheid; landelijke informatiesystemen leveren data over Stevenshof	Najaar 2020	Najaar 2021
Bewoners-initiatieven Stevenshof Vitaal	Ga in gesprek met de werkgroep-leden.	Mei/ juni 2020	Mei/ juni 2021
		Oktober / november 2020	Oktober / november 2021
	Bevraag de programmamleden	Mei/ juni 2020	Mei/ juni 2021

Organisaties (Programmagroep Stevenshof Vitaal)		Oktober / november 2020	Oktober / november 2021
	Neem online enquêtes af onder de medewerkers van de organisaties/ programmamteam leden.	Juni 2020	Juni 2021
		Oktober 2020	Oktober 2021
Interventies organisaties Welzijn op Recept GLI	Stem dit af met de uitvoerders WOR en GL	Afstemmen april/mei 2020 Ophalen Najaar 2020	Najaar 2021
	Bevraag een selectie (6 - 8 is voldoende) van de deelnemers aan beide interventies	Najaar 2020	Najaar 2021
	Stevit: Betrek ook de monitoring die Stevit zelf doet	Afstemmen april/mei 2020 Ophalen Najaar 2020	

Figuur 1: Schematische weergave van fasering 2021 en 2022

Rollen en taken

Taak:	Activiteit:	Door:
Coördinatie van activiteiten	Organiseren van leerbijeenkomsten: programmamteam en initiatief groepen	Hanneke en Karin
	Coördineren van onderzoeksactiviteiten	Karin
Onderzoeksactiviteiten	Vorbereidende activiteiten voor de monitoring	Karin, Hanneke, Ingrid, Marloes en Ido
	Focusgroepen met bewoners	Mariëlle

	Telefonisch bevragen van bewoners	Ingrid
	Online tool DoeMee in Leiden	Karin en Gaby
	GGD Monitor	Marka
	Bevragen initiatief groepen	Marloes en Ido
	Bevragen programmagroep	Online vragenlijst Marloes en Ido
	Bevragen medewerkers van de organisaties	Online vragenlijst Marloes en Ido
	Bevragen deelnemers WOR en GLI	Marloes en Ido
	Betrekken Stevit	Ido
Leerbijeenkomsten	Faciliteren van leerbijeenkomsten	Ido en Karin
	Verslaglegging	Lydia
Rapportage	Opstellen overzicht werkzame bestanddelen Stevenshof Vitaal in powerpoint (dec 2020 / 2021)	Ido en Marloes
	Definitieve vormgeving (factsheet etc) en disseminatie	Karin en Hanneke

Rapportage en disseminatie

De gevonden gegevens van de monitoring worden zoveel mogelijk op visuele en aansprekende manier zichtbaar gemaakt in losse deelproducten (bijv. A4tje / Praatplaat / leerkrant /of posters).

Daarnaast zal twee keer een powerpoint worden gemaakt ten aanzien van de werkzame bestanddelen en bevorderende en belemmerende elementen voor opschaling naar andere wijken binnen Leiden (december 2020 en december 2021).

Ook vraagt de programmagroep Stevenshof Vitaal of de monitoring ook de doelbereiking van de aanpak inzichtelijk kan maken. Daarbij zal voorzichtig met causaliteit moeten worden omgegaan, omdat het monitoring systeem voor Stevenshof Vitaal geen effectstudie is. De rapportage zal voor een groot deel ook narratief zijn: de verhalen van hoe de bewoners hun gezondheid en de aanpak van Stevenshof Vitaal ervaren.

Met de Stuurgroep Stevenshof Vitaal zal de uiteindelijke inhoud en hoe en in welke vorm de rapportage zal worden verspreid, afgestemd worden.